Officinæ
IVLII BARBARANI
TOMI TRES:
PROMPTVARIVM
RERVM ELECTARVM,
In re præſertim Romana.

INDEX TITVLORVM OMNIVM.

Cum licentia Superiorum, ac Priuilegio Summi Pontificis, & Illuſtriß. Senatus Veneti.

IN VTRVNQVE.

VENETIIS, Apud Ioannem Andream Valuaſſorem, cognomine Guadagninum. M D LXIX.

Coll. Soc. Iesu Salm. ex dono Regum.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

De Principe. Tit. I.

MATERIAE PRIMI
Tituli de Principe.

Principes neceſſarios eſſe. 1
Sacerdotio præditi ſint. 2
Creandi eiuſdem generis. 3
Prudentes potiuſquam fortes. 4
Litteris dediti ſint. 5
Labores non abnuentes. 6
Regimini aptiores. 7
Qui amari malint quam metui. 8
Non pueri vel malis moribus. 9
Vnus princeps non plures. 10
Principatus non appetendus. 11
Eligendus obedire ſolitus. 12
Quid de ſeruorum exercitu. 13
Qualis princeps tales miniſtri. 14
Regere difficillimum. 15
Mores occultari non poſſe. 16
Quæ reſpuenda in principe. 17
Quodlibet principi licere ducunt. 18
Tyranni quid operentur. 19
In ſubditos amicitia ſeruilis. 20
Milites neceſſarios principi. Titu. ij. car. 21.
Exercitus Roma. quali forma, quibusq; inſtitutis. iij. car. 51
Armorum genera. iiij. car. 108
Vehicula Priſca. v. car. 125
Nauigia varia. vj. car. 129
Inſtrum. caniſica. vij. c. 135
Tegumenta capitis. viij. c. 139
Reuerentiæ genera. ix. c. 141
Calciamenta antiqua. x. c. 147
Veſtium genera. xj. c. 151
Vaſa pluriformia. xij. c. 165
De re agraria in vites, deque inſitione. xiij. c. 179
Signa per hominem denotantia effectus varios. xiiij. c. 197
Ludi Ro. publici & priuati. xv. c. 205
Saltationum genera. c. 215
Vxorem ducendam. xvj. c. 219
Diuortia quando. c. 232
Ius trium liberorum. c. 233
Ius Latij quomodo. 234
Ius primæ relationis vel ſecundæ vel tertiæ. 234
Ius quiritium. car. 234
Ius aure. annulorum. 234
Ius prædiatorium. c. 235
Ius prædatorium. 235
Ius ſuffragiorum. 235
Luſtrum & Coloniæ Rom. xvij. 235
Prandia & cœnæ. xviij. car. 240
Vinibundi qui, & vomitores. 257
Oracula quæ & quomodo. xix. 258
De Deo quid per Priſcos. xx. 264
Homo quid primum. xxj. 287
Aetates hominum. xxij. 297
Pondera, & menſuræ. xxiij. c. 301
Annotationes variæ. xxiiij. 308
Verba græca, non latina. xxv. 385
Item & Nouitia. 387
Quæſtiones grammati. xxvj. c. 399

ANNOTATIONES VARIAE,
ad hucuſque cumulatæ Tit. xxiiij.

Abligurire.
Acetum frigorificum.
Acenſi.
Aſtutum.
Adamuſsim.
Aduentitia bona.
Agoranomi.
Alica.
Alumen.
Amentatas haſtas.
Ancon.
Androgynus.
Antra plura.
Annus in ver. dies.
Antipodes.
Apluda.
Apotheca.
Aquæ veſtigatio.
Arcus triumphalis.
Aſturconem.
Atrienſis.
Automata.
Aurum coronarium.
Toloſanum.
Viceſimarium.
Vaſarium.
Auerruncare.
Auguſtior.
Auctores.
Balſamum.
Ballionem.
Barbam portare.
Bandereſij.
Baſilica.
Bibliotheca.
Bitumen.
Bisq; Solem.
Bombices.
Bulla.
Campana.
Caminus.
Camera.
Caſa.
Charta.
Circumciſiti.

DE PRINCIPE.

PRINCIPES, Reges, & Rectores neceſſarios eſſe ad uniuerſitatem regendam, eſt aſſerendum. Plato lib. primo de legi. car. eius quarta ante in medio. 310. In omni conuentu atque communitate quarumcunque rerum gerendarum Principem eſſe oportere, quia ubi non eſt gubernator, populus corruit. Prou.cap.11.Sene.lib.1. de clemen. car. eius prima, cap. Nunc in tres,in medio. Quem omnes tam ſupra ſe, quàm pro ſe eſſe ſciunt, cuius curam excubare pro ſalute ſingulorum atque uniuerſorum. &c. Et capi. ſequen. quam itaque. Ille enim, uinculum per quod reſp. cohæret; Ideo Principes & Reges tutores ſunt ſtatus publ.&c. Imperantes & parentes in ciuitatibus eſſe debent, & pro dignitate imperandi ac parendi, quales ſunt in ciuitatibus, ac domib. &c. ſine imperio, nec domus ulla, nec ciuitas, nec gens, nec hominum uniuerſorum genus ſtare, nec rerum natura omnis, nec ipſe mundus poteſt. Nam & hic Deo paret. &c. Et infra. Omnes antiquæ gentes regibus quondam paruerunt. &c. Principio gentium penes reges imperium erat,& arbitrium principum pro legibus erat. Iuſti.lib.1.in prin.operis, Plato lib. 3.de legi.car.eius.3.ante.319. & a tergo. Tul.lib.3.de legi.car. prima, a tergo. Reges in ipſos imperium eſt Iouis. Orat. lib.3. Oda prima. Odi profa. uulgus. &c. quod genus imperij primum ad homines iuſtiſsimos, & ſapientes deferebatur. Cato aſſurgens in ſenatu aſſeruit præſtare,ut quæuis poteſtas in urbe ſit, quàm rempublic. ſine magiſtratu ac præſide manere, propterea & Pompeius tunc Conſul factus fuit. Plut.in Cato. Vtic. in medio car.4. fina. ante in fin. 256. Omnes gentes diſcant quanto in libertate diſcordi ſeruienti ſit utilius unum eſſe cui ſeruiant. Plin.in ſuo paneg.in med.car.343. Vulgus ſine rectore præceps, pauidum,ſocorſ. Taci. lib.20. car.6. ante in medio. ubi de Hordeonio. Exemplum in Scipione Super. in Hiſpania uictore, tunc uero ægrotante per exercitus duces quoſdam. Liuius lib.28. car. eius. 3.Aemil.in Ioanne primo, rege Franc.50.lib.9. car.405. in fine. Apparuitq; multitudinem parente regeq; orbatam omnibus ſeditionum licentiæq; procellis agitari. Vbicunque multitudo eſſet, ibi legitimum rectorem multitudinis cenſebant eſſe debere. Liui. in orat. Conſulis

EXEMPLA VARIIS EX AVTHORIBVS, VEL PRISCIS, VEL MODERNIS EXCERPTA, ET AD VALER. MAX. ADDITA,

Ipſius etiam Valerij, alijs recitata capitulis, aliaque in iniuncta capitula.

TOMVS SECVNDVS.

De abſtinentia.

ABSTINENTISSIMVM ſe exhibuit Numa Pompil. Roman. Rex ſecundus, ad regnum requiſitus, reſpuens alium quin etiã diſputauit accerſendum, ægreque aſſenſum præſtitit per legatos exoratus. § Plut. in eius uita, car. 2. ante. §

Cato quamuis cenſor ſuas Hippopas Canterio portabat ipſe itinerans, &c. Vnde mirum apparuit Imperatorem Triumphalem cenſorium & præſertim Catonem uno contentum eſſe Caballo, Sen. epiſt. 87. in prin. § Naufragium, &c. §

Auguſtus Imperator priuatæ uix elegantiæ modum exceſsit, in ſupellectili lectis menſis, ueſtibus domi per uxorẽ & filias confectis, pane ſecundario etiam ueſcens. § Sueto. in eo. cap. Inſtrumenti, cap. cibi. car. 106. §

Tyberius etiam Imperator initio ſui principatus ſenatorum neminem negocij cauſa ad lecticam uoluit admittere, Dominumque appellari prohibuit, ipſos immo dominos eius profeſſus habere. § Suet. in ipſo cap. Adulationes, & cap. ſeq. Atque hæc. §

Germanicus Auguſto defuncto reipub. ſummã per milites ſibi oblatam recuſauit. § Sueto. in Caligula, in prin. In Tyber. ubi ſupra, cap. cunctandi, notauimus in cap. Qui bonis. §

Adrianus Imper. tollerantia milites exercens, & documentis, uitam militarem tenuit, cibis caſtrenſibus in propatulo utens, larido, caſeo, poſca, exemplo Scipionis Aemilia. Metelli & Traiani, ueſtem humilimam frequentabat, prandebat ſine uino in uenatione. § Dion. in eius uita, car. 4. uel. 15. §

PRAECEPTA MORALIA MATERIIS IN QVAMPLVRIBVS AD STVDIOSORVM COMMODVM.

Tomus tertius.

DE ABSTINENTIA.

ABSTINENDVM eſt in adminiſtrandis eorum proprijs bonis tanquam alienis. Aliena tanquã propria pariter adminiſtranda. § Sene.ad Albinam.lib.de conſolat.car.150.capit.Quoniam,&c.lib.de breuit.uit. in med. car.162. in princ. § Adminiſtrans tuas tã abſtinenter quã alienas, tam diligẽter quam tuas. § idem epiſto.75.in med. epiſt. &c. & li.de honeſta uita.car. 72. & ubi ſupra.ad Albinam.cap.Qui meo.car.150. a terg. in princ. § Adminiſtraſti, ut tanquam in tuis laborares, tanquam in alienis abſtineres. vtamur illis non gloriemur, & utamur parce tanquam depoſitis apud nos & abituris. quiſquis illas ſine ratione poſſedit non diu tenuit,&c. § Cato.cap.5.rei ruſt.Plin.epiſt.28.in fi.lib.6.Scio, &c. § dices oportere me tuis rebus ut meis uti,etiam,ſed perinde illis ac meis parco. § & in ſuo paneg.car.333. § Aſſueſcat Imperator cum imperio calculum ponere. Sic exeat,ſic redeat,tanquam rationem redditurus,&c. § Tul.in 2.offic.car.antepenul.in prin.§ nulla autem re conciliare facilius poſſunt, qui reipu.præſunt,quam abſtinentia & continentia.Patere & abſtine,dicebat Epictet. philoſoph.de quo Gel. § li.17.cap.19. § Non tuus hic capiet uenter pluſquam meus. § Orat.Sat.1.li.1.car.1. in fi.Geu.lib.1.car.294. § Non ſolum manus,ſed & oculos abſtinentes habere decet,dicebat Sophocles,de quo Tul. §in 1.offic.in fi.car.antepenul.a ter.28.Ponta.li.de magnanim.cap.Nec uero.car.220.in fi.de ſeipſo.§ Sciſcitanti regi quis eſſet is patronus & defenſor reſpondit, Paupertatem,ea enim me aduerſus accuſationes tuebitur, & abſolutũ in iudicio ſiſtet. § Eraſ.prouerb.983. § Zenone moderatior. § Eccl. cap. 31.b.c. § beatus diues,qui poſt aurum non abijt,qui potuit tranſgredi & non eſt tranſgreſſus. § Lactan.lib.6.cap.17.in med. § frugali-